

DFJC - Département de la formation, de la jeunesse et de la culture
DGEO - Direction générale de l'enseignement obligatoire

11. yılın sonunda diploma teslimi

Veliler için bilgiler

Orta öğrenim

11S sınıfı

Zorunlu eğitim on bir yıl sürer. Bu eğitim öğrencinin bilgi ve yetkinlikler kazanmasını, zihinsel, manüel, yaratıcı ve fiziksel yetilerini geliştirmesini ve kullanmasını ve kendi kanaatini ve kişiliğini oluşturmasını hedeflemektedir. Okul öğrencinin kendi kendini ve çevresindeki dünyayı tanıyarak ve bunun yanı sıra başkalarına saygı göstererek sosyal, mesleki ve medeni hayata dahil olmasını sağlar.

Orta öğretim 1. kademenin 9. ve 10. sınıflarını tanıtan broşürü izleyen (3. dönem), bu doküman 11. sınıf öğrencilerinin diploma alma koşullarını ve ortaokul-lise arası hazırlık sınıflarına, tamamlama kurslarına ve zorunlu eğitim sonrası eğitime erişim koşullarını tanımlar.

www.vd.ch/scolarité

Kaynaklar: Loi sur l'enseignement obligatoire (LEO)
Règlement d'application de la LEO (RLEO)
Cadre général de l'évaluation (CGE)

Yalnızca, yasa ve yönetmelik çerçevesi ve farklı durumları ayrıntılı bir biçimde ele alan Genel Değerlendirme Çerçevesi (GDÇ) geçerlidir.

Organizasyon ve zaman çizelgesi

Ortaokulda iki eğitim seçeneği bulunmaktadır: Lise (Gymnasium) öncesi eğitim (*voie prégyrnasiale*, VP) ve genel eğitim (*voie générale*, VG).

Üçüncü bölümde, öğrenci Fransız Bölgesi Öğrenim Planı'nda (*Plan d'études romand*, PER) ve kantonal programlarda tanımlanan hedeflere göre öğrenimine devam eder. 11. sınıfta, zaman çizelgesi haftada 33 periyot içerir. Çalışma metotları, öğrenme stratejileri, işbirliği yapma ve iletişim kurma yetenekleri tüm derslerde verilen eğitim kapsamında geliştirilir.

Fransızca Bölgesi Öğrenim Planı (PER)

www.plandetudes.ch

PER İsviçre'nin Fransızca konuşulan bölgelerinde zorunlu öğrenim kapsamını tanımlar. Bu plan öğrencilerin on bir yıllık öğrenimleri sırasında ne öğreneceklerini belirler.

Değerlendirme

Öğrencinin çalışması ile ilgili değerlendirme ajandaya yarım puanlarla 1 ile 6 arasında değişen notlar olarak yansıtılır (TS ve TA). 4 not yeterlilik eşliğine karşılık gelir. En yüksek not 6'dır, en düşük not 1'dir.

Öğrencinin ortalamaları ders gruplarına göre düzenlenmiştir ve öğrencinin parkuruyla ilgili kararlar gruplardan her birinde aldığı puan toplamalarını temel alır.

Sömestirin ve öğrenim yılının sonunda, bir durum güncellemesi yapılır. Bu durum güncellemesi bir not ve devamsızlık çizelgesi ve her ders için en yakın yarım puana ayarlanan ortalamaları içerir. Öğrenim yılı sonunda ve 1. sömestirin sonunda yapılan branş veya seviye değişikliklerinde, hazırlanan bir karne ortalamaları ve öğrencinin parkuru konusunda alınan kararı belirtir. Bu karne okul karnesine eklenir.

Anlamli çalışmalar (*travaux significatifs*, TS):

Öğrencinin okul çalışması ile ilgili değerlendirme, düzenli olarak ve tüm yıl boyunca anlamlı çalışmalar vasıtasıyla yapılır. Bu çalışmalar değerlendirmenin temel unsurlarını oluştururlar. Her anlamlı çalışma Fransız Bölgesi Eğitim Planı'nda tanımlanmış en az bir öğrenme hedefini konu alır; bu hedefin bir veya birden fazla bileşeni eğitim konusu olmuştur.

Özümsemmiş çalışmalar (*travaux assimilés*, TA):

Yalnızca bilgi veya özel teknik edinimini doğrulayan çalışmalar dizisi. Bu çalışmalar grubuna her ders için bir not verilir. Derslerden her biri için, bu özümsemmiş çalışmaların sayısı seçilen çalışmaların tamamının çeyreğini geçemez.

Orta öğrenim diploması

Yıl sonunda, kurumda bir eğitim sonu sınavı düzenlenir. Sınav koşulları *Lise öncesi eğitim* ve *Genel eğitim* bölümlerinde daha detaylı olarak tanımlanmıştır.

Öğrenci orta öğrenim diplomasını almak için, tüm yıl boyunca 11. sınıf eğitimini alır ve tüm sınavlara katılır.

Orta öğrenim diploması 11. sınıf sonunda elde edilen ortalamalar temel alınarak verilir. Yıl sonu ortalamaları aşağıdaki koşullara göre hesaplanır:

- Sınava tabi olmayan derslerde, son yıllık ortalama yarım puana yuvarlanan yıllık ortalamadır,
- Sınava tabi derslerde, son yıllık ortalama %80 oranında yıllık ortalamayı ve %20 oranında sınavda elde edilen notu hesaba katar.

Öğrenciler ve velileri düzeltme sonrasında sınav kâğıtlarını inceleme olanağına sahiptirler.

Yıllık ortalama, hesaplama örneği

Sınıfta alınan notların ortalaması	4,5
Eğitim sonu sınavında alınan not	4
Hesaplama: $(4,5 \times 0,8) + (4 \times 0,2) =$	4,4
Son yıllık ortalama (yarım puana yuvarlanmıştır)	4,5

Lise öncesi eğitim (VP)

Sınavlar

Lise öncesi eğitimde, sınavlar şu derslerde yapılır:

- Fransızca;
- Almanca;
- Özel opsiyon.
- matematik;
- İngilizce;

Tüm derslerde yazılı bir sınav ve sözlü bir sınav düzenlenir. Sınavın farklı kısımlarından alınan sonuçlar her derste tek bir sınav notu verilmesine yol açar; bu not yarım puana yuvarlanır.

Diploma alma koşulları

Diploma alma koşulları orta öğrenimde bir üst sınıfa geçmek için geçerli koşullar ile aynıdır. Orta öğrenim diplomasını almak için, **lise öncesi eğitim öğrencisi** I, II ve III gruplarında aşağıdaki toplam puanları almalıdır:

Grup I	Fransızca + matematik + Almanca + doğa bilimleri + özel opsiyon	20 puan ve üzeri
Grup II	İngilizce + coğrafya - yurttaşlık + tarih - etik ve din kültürü	12 puan ve üzeri
Grup III	görsel sanatlar + müzik	8 puan ve üzeri
<i>Limit vakalar</i>	<i>üç grupta kümülatif maksimum 1 puan yetersizlik ve bir grupta maksimum 0,5 puan yetersizlik.</i>	

Zorunlu eğitim sonrası eğitimlere erişim

Lise öncesi eğitimde orta öğrenim diploması alan öğrenci, liseden çıraklık eğitimine kadar zorunlu eğitim sonrası eğitim branşlarının tamamına erişebilir.

VP'de başarısız olan öğrencilerin genel eğitim diploması alması

Velilerin talebi üzerine, lise öncesi eğitimde orta öğrenim diploması almayan öğrenci, I, II ve III gruplarında aşağıdaki toplam puanları alırsa genel eğitim diploması alabilir:

Grup I	Fransızca + matematik + Almanca + doğa bilimleri + özel opsiyon	18 puan ve üzeri
Grup II	İngilizce + coğrafya - yurttaşlık + tarih - etik ve din kültürü	11 puan ve üzeri
Grup III	görsel sanatlar + müzik	8 puan ve üzeri
<i>Limit vakalar</i>	<i>üç grupta kümülatif maksimum 1 puan yetersizlik ve bir grupta maksimum 0,5 puan yetersizlik.</i>	

Liselerin genel kültür ve ticaret okullarına veya mesleki olgunluk veya ortaokul-lise arası hazırlık 2 sınıflarına gidebilmek için orta öğrenim genel eğitim belgesini alan başarısız VP öğrencisi aşağıdaki sonuçları almalıdır:

Fransızca ve/veya matematik dahil, grup I'deki en az iki derste son yıllık ortalama 4 ve üzeri.

Genel eğitim (VG)

Bir seviyeden diğerine geçiş koşulları (birinci sömestir)

- S1 → S2** 1. sömestirin sonunda, birden fazla seviyeli bir derste aşağıdaki sömestir ortalamasını alan öğrenci seviye 1'den seviye 2'ye geçebilir:
- 5,5 ve üzeri;
 - 5, ders öğretim görevlisinin ön bildirimi üzerine.
- S2 → S1** Velilerin talebi veya ders öğretim görevlisinin bildirimi üzerine, öğrenci seviye 2'den seviye 1'e geçebilir.

Sınavlar

Genel eğitimde, sınavlar şu derslerde yapılır:

- Fransızca;
- Matematik;
- Almanca;
- İngilizce;
- meslek yönelimli yetkinlikler opsiyonu (*option de compétences orientées métiers, OCOM*) zanaatla ilgili, artistik, ticari veya teknolojik opsiyonlar (veya özel opsiyon).

Fransızca, matematik, Almanca ve İngilizce dallarında yazılı bir sınav ve sözlü bir sınav düzenlenir. OCOM sözlü ve/veya yazılı veya içerikleriyle uyumlu başka bir şekilde yapılan bir sınava konu olur. Sınavın farklı kısımlarından alınan sonuçlar her derste tek bir sınav notu verilmesine yol açar; bu not yarım puana yuvarlanır.

Diploma alma koşulları

Diploma alma koşulları orta öğrenimde sınıf geçmek için geçerli koşullar ile aynıdır. Orta öğrenim diplomasını almak için, **genel eğitim öğrencisi** Fransızca, matematik ve Almancada alınan ders seviyesi ne olursa olsun I, II ve III gruplarında aşağıdaki toplam puanları almalıdır:

Grup I	Fransızca + matematik + Almanca + doğa bilimleri + zanaatla ilgili, artistik, ticari veya teknolojik opsiyonlar (veya özel opsiyon)	20 puan ve üzeri
Grup II	İngilizce + coğrafya - yurttaşlık + tarih - etik ve din kültürü	12 puan ve üzeri
Grup III	görsel sanatlar + müzik + yaratıcı ve manüel faaliyetler / beslenme eğitimi	12 puan ve üzeri
Limit vakalar	üç grupta kümülatif maksimum 1,5 puan yetersizlik ve bir grupta maksimum 1 puan yetersizlik.	

3. dönem tanıtımı

3. dönemle ilgili açıklayıcı bir broşür İnternet sitemizde bulunabilir:

www.vd.ch/scolarite > Parent information and translated documents - Documents traduits d'information aux parents.

Genel eğitimde, meslek yönelimli yetkinlik opsiyonları (*options de compétences orientées métiers, OCOM*)

OCOM'lar ile ilgili açıklayıcı bir broşür İnternet sitemizde bulunabilir:

www.vd.ch/scolarite > Parent information and translated documents - Documents traduits d'information aux parents.

Zorunlu eğitim sonrası eğitimlere erişim

Orta öğrenim genel eğitim diplomasını alan öğrenci, şu mesleki eğitimleri alabilir: Federal mesleki eğitim belgesi ve Federal yetkinlik diploması.

Liselerin genel kültür ve ticaret okullarına veya mesleki olgunluk okullarına erişim

Orta öğrenim genel eğitim diplomasını alan öğrenci, aşağıdaki koşullarda liselerin genel kültür ve ticaret okullarına veya mesleki olgunluk okullarına girebilir:

Seviye 2'de alınan üç ders:

Fransızca + matematik + Almanca + doğa bilimleri

18 puan ve üzeri

veya

Seviye 2'de alınan iki ders ve seviye 1'de alınan bir ders:

Fransızca + matematik + Almanca + doğa bilimleri

19 puan ve üzeri

Limit vakalar puan toplamında maksimum 0,5 puan yetersizlik.

Başarısız Genel Eğitim öğrencileri için tamamlama kursları

Tamamlama kursları diploma almayı ikinci kez başaramayan genel eğitim öğrencileri veya öğrenim süreleri boyunca iki defa sınıfta kalan öğrenciler içindir. Tamamlama kursları bu öğrencilerin bir yıllık ilave bir eğitimin sonunda orta öğrenim genel eğitim diploması almalarına olanak tanır.

Yaş limiti saklı kalmak kaydıyla (azami, 31 Temmuz tarihinde 17 yaşını tamamlamış olmak), ilgili ve motivasyonlu öğrenci tamamlama kurslarına kabul edilebilir. Bu girişim veliler ve öğrenci tarafından anlaşmalı olarak planlanır.

Genel olarak, **limit vakalar** öğrencinin elde ettiği sonuçların diploma almak veya ortaokul-lise arası hazırlık sınıflarına kabul edilmek, ve bunun yanı sıra liselerin genel kültür ve ticaret okullarına girebilmek için gerekli seviyelerin çok az altında olduğu durumlara ilgilidir. Limit vaka kavramı bir seviyeden diğerine geçiş kararlarına uygulanmaz. Yönetim konseyi limit vakalar üzerinde resen karar alır.

Yönetim konseyi velilerin talebi üzerine olası **özel durumları** değerlendirir (örneğin uzun bir hastalığın ağır ve kalıcı bir şekilde aksattığı öğrenim süreci, başka bir kantondan veya yabancı bir ülkeden yeni gelmiş olmak). Özel bir durumun kabul görmesi için, ileride başarılı olunacağına muhtemel olarak değerlendirilmesi lazımdır.

Bir seviyeden diğerine geçiş, diploma verme, ortaokul-lise arası hazırlık sınıflarına veya tamamlama sınıflarına katılma, bunun yanı sıra liselerin genel kültür ve ticaret okullarına girebilme durumu ile ilgili kararlar a Daire nezdinde **itiraz** edilebilir: *Instruction des Recours, Département de la formation, de la jeunesse et de la culture, rue de la Barre 8, 1014 Lausanne*. İtiraza konu kararın suretiyle birlikte karar tebliğ tarihinden itibaren 10 gün içerisinde yazılı olarak gerekçeli itirazda bulunulur.

Genel eğitim sonunda hazırlık sınıfları

Hazırlık sınıflarının amacı, ilave bir yıllık eğitimin sonunda ve bazı koşullarda, öğrencinin zorunlu eğitim sonrası eğitimin farklı branşlarına girebilmesini sağlamaktır.

Vaud kantonu sınırları içerisinde dağılmış bulunan birden fazla kuruluş bünyesinde ortaokul-lise arası hazırlık sınıfları bulunur.

Bir ortaokul-lise arası hazırlık sınıfına kaydolma talebi veliler tarafından Ocak ayının sonunda çocuklarının 11. sınıfta okuduğu okula sunulmalıdır. Normal koşullarda, öğrenci ikametgâhına en yakın okula gidecektir.

Ortaokul-lise arası hazırlık 1 sınıfları

Zorunlu eğitim kapsamında geçirilen ilave bir yılın sonunda, ortaokul-lise arası hazırlık 1 sınıfları, orta öğrenim genel eğitim diplomasını alan öğrencinin liselerin genel kültür ve ticaret okullarına veya mesleki olgunluk okullarına girebilmesine olanak tanıyacak sonuçlar almasını sağlarlar.

Genel eğitim diploması alan öğrenci ortaokul-lise arası hazırlık 1 sınıfına aşağıdaki koşullarda katılabilir:

Seviye 2'de alınan üç ders: Fransızca + matematik + Almanca	12 puan ve üzeri
veya	
Seviye 2'de alınan iki ders ve seviye 1'de alınan bir ders: Fransızca + matematik + Almanca	13 puan ve üzeri
veya	
Seviye 2'de alınan bir ders ve seviye 1'de alınan iki ders: Fransızca + matematik + Almanca	14 puan ve üzeri
veya	
Seviye 1'de alınan üç ders: Fransızca + matematik + Almanca	15 puan ve üzeri
<i>Limit vakalar puan toplamında maksimum 0,5 puan yetersizlik.</i>	

Ortaokul-lise arası hazırlık 2 sınıfları

Zorunlu eğitim kapsamında geçirilen ilave bir yılın sonunda, ortaokul-lise arası hazırlık 2 sınıfları, orta öğrenim genel eğitim diplomasını alan öğrencinin lise öncesi eğitim diploması almasını sağlarlar.

Genel eğitim diploması alan öğrenci, seviye 2'de birden fazla seviyeli üç derste öğrenim gördüğü ve grup I ve II'de aşağıdaki puan toplamlarını aldığı takdirde ortaokul-lise arası hazırlık 2 sınıfına kabul edilebilir:

Grup I	Fransızca + matematik + Almanca + doğa bilimleri	20 puan ve üzeri
Grup II	İngilizce + coğrafya - yurttaşlık + tarih - etik ve din kültürü	13,5 puan ve üzeri
<i>Limit vakalar iki gruptan birinde maksimum 0,5 puan yetersizlik.</i>		

Ortaokul-lise arası hazırlık sınıfları

Ortaokul-lise arası hazırlık sınıfları ile ilgili açıklayıcı bir broşür İnternet sitemizde bulunabilir:

www.vd.ch/scolarité > Parent information and translated documents - Documents traduits d'information aux parents.

Okul-aile ilişkisi

Okul temel olarak çocukların eğitilmesini sağlar ve eğitim alanında velilere öncelik tanır. Ancak bu görevler münhasır değildir, çünkü eğitim konusunda ailelerin işbirliği yapması istenir ve bu konuda okul ailelere yardım eder.

Sınıf hocası ve okul yönetimi, çocuğun durumuna yakın olmaları nedeniyle öğrenimi ile ilgili konularda velilerin öncelikli muhataplarıdır.

Veliler okulda öğrenilenler ve bunun sonucunda yapılan değerlendirmeler konusunda düzenli olarak bilgilendirilirler. Çocuklarının okul parkuru ile ilgili olarak alınacak herhangi bir önemli karardan önce velilerin görüşü alınır. Nihai karar yönetim konseyine aittir.

Yılda en az bir kez, genellikle eğitim yılının başında, veliler için toplu bir bilgilendirme seansı düzenlenir. Bu bilgilendirme seansı diğer konuların yanı sıra, öğrenim sürecinin, öğrenim planının hedeflerinin ve değerlendirme koşullarının açıklanmasını sağlar.

Okul haberleri her hafta sonu velilerin imzaladığı öğrenci ajandasına düzenli olarak yansıtılır. Özellikle, veliler ve öğretim görevlileri bu yolla bir görüşme talebinde bulunabilirler. Bu iletişim eğitim yılının herhangi bir döneminde yaşanabilir ve iyi bir işbirliği yapılmasını sağlar.

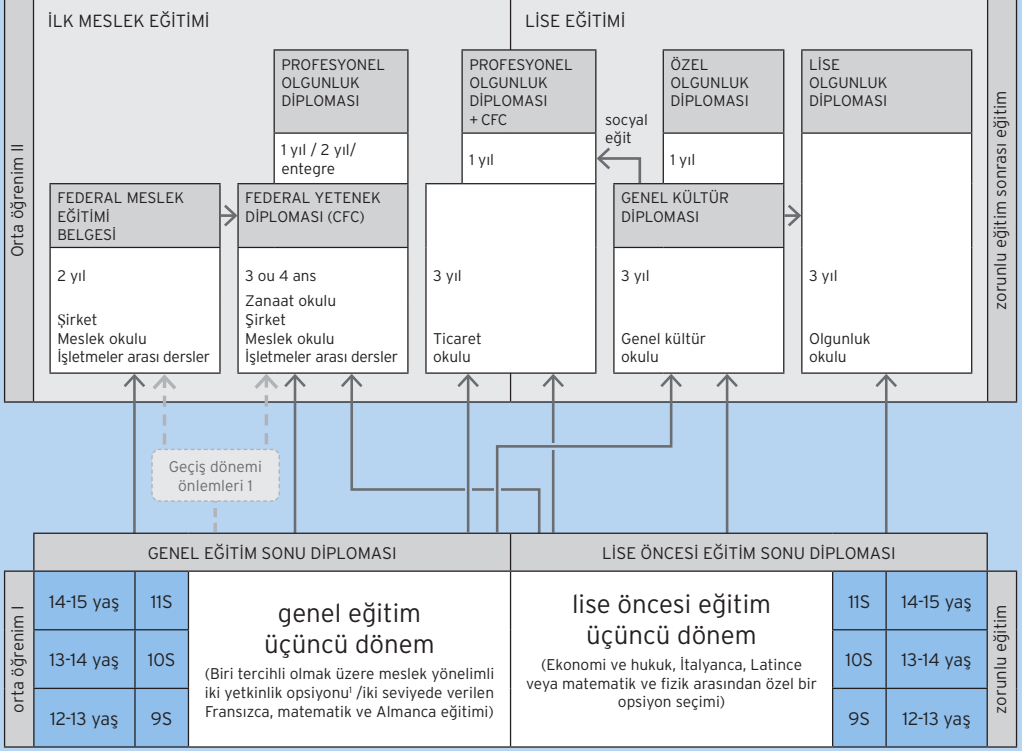
Öğrencinin ilerlemesini sağlamak için, gerektiğinde ilave pedagojik tedbirler alınabilir. Eğitim kurumunun özelliklerine göre oluşturulan prosedürler uyarınca, okul ortamında psikologlar, psikomotor terapistleri veya konuşma terapistleri tarafından (PPLS) başka hizmetler verilebilir.

Özellikle okul dışı faaliyetler veya diğer hizmetlerle ilgili bilgiler eğitim kurumunun yönetiminden alınabilir.

		Rac1 ve Rac2 tamamlama sınıfları		
14-15 yaş	11S	genel eğitim üçüncü dönem	lise öncesi eğitim üçüncü dönem	orta öğrenim I
13-14 yaş	10S			
12-13 yaş	9S			
11-12 yaş	8P	ilkokul ikinci dönem		ilkokul seviyesi
10-11 yaş	7P			
9-10 yaş	6P			
8-9 yaş	5P	ilkokul birinci dönem (çocuk okulu dahil)		
7-8 yaş	4P			
6-7 yaş	3P			
5-6 yaş	2P			
4-5 yaş	1P			

Vaud kantonu'nda zorunlu eğitimin yapısı

Orta öğrenim I'in yapısı ve zorunlu eğitim sonrası eğitimlere erişim

¹ Bazı koşullarda özel opsiyon seçme imkânı

Zorunlu eğitim sonrası eğitimler ile ilgili daha fazla bilgi edinmek için:
www.vd.ch/dgep.

Meslek oryantasyonu, eğitim dalları ve geçiş dönemi önlemleri ile ilgili daha fazla bilgi edinmek için
www.vd.ch/orientation sitesini ziyaret ediniz.

www.vd.ch/scolarite

www.vd.ch/page/1055372

